

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 18 stycznia 2013 r.

DOLiS/DEC-50/13/3732,3734,3736

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 22 w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) oraz z art. 105 ust. 4 oraz art. 105a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. 2002 r. Nr 72 poz. 665 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku Pana C. P., o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 31 października 2012 r. (znak: DOLiS/DEC-1062/12/66598,66601,66604) odmawiającą uwzględnienia wniosku w sprawie skargi Pana C. P., dotyczącej przetwarzania jego danych osobowych przez B. S.A. oraz przez Związek Banków Polskich,

utrzymuję w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

Do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana C. P., zwanego dalej Skarżącym, dotycząca przetwarzania jego danych osobowych przez B. S.A., zwanego dalej Bankiem oraz Związek Banków Polskich z siedzibą w Warszawie przy ul. Kruczkowskiego 8, zwanego dalej ZBP. W treści ww. skargi Skarżący wskazał, że cyt.: „(...) Skarżący złożył wniosek o kredyt konsumencki w dniu [...] stycznia 2006 roku. Bank przekazał informację [informacje] stanowiące tajemnicę bankową zawartą we wniosku kredytowym do działającej przy Związku Banków Polskich w Warszawie Międzybankowej Informacji Gospodarczej (...). Bank nie otrzymał zgody na przekazywanie danych osobowych do Związku Banków Polskich w Warszawie. (...) W związku z powyższym doszło do naruszenia tajemnicy bankowej (...)”. Ponadto Skarżący wskazał, że jego żądanie dotyczy cyt.: „(...) usunięcia uchybień, usunięcia danych osobowych z bazy danych MIG przy ZBP, zabezpieczenia danych w B. i wstrzymanie przekazywania danych z B. innych podmiotom oraz rejestracji zbioru danych zawierających dane osobowe skarżącego (...)”.

W toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (dalej – GIODO) ustalił, co następuje.

1. W dniu [...] stycznia 2006 r. Skarżący złożył w Banku wniosek o przyznanie kredytu bankowego konsumpcyjnego dla osób fizycznych. Bank poinformował Skarżącego, że jego dane osobowe, zawarte w dokumentach składanych do Banku, umowach i dokumentach sporządzanych w związku z czynnościami bankowymi, są przetwarzane przez Bank w oparciu o informacje przekazane przez powoda i nawet w przypadku braku stosownej zgody, której udzielenie jest dobrowolne, będą przetwarzane w celu należytego wykonywania umów zawartych między stronami oraz w celu przekazywania informacji o produktach i usługach oferowanych przez Bank. Ponadto Bank poinformował Skarżącego, że w przypadku braku zgody, dane osobowe Skarżącego będą przekazywane wyłącznie podmiotom uprawnionym na podstawie przepisów prawa, jak również upoważnionym na podstawie zawartych przez Bank umów, służących realizacji czynności bankowych ze szczególnym uwzględnieniem firm windykacyjnych.
2. W związku ze złożeniem przez Skarżącego wniosku o przyznanie kredytu konsumpcyjnego, Bank zwrócił się do Międzybankowej Informacji Gospodarczej (prowadzonej przez ZBP) w celu uzyskania informacji o historii kredytowej Skarżącego. Po uzyskaniu informacji, że Skarżący nie uregulował zobowiązań wobec innych instytucji bankowych – Bank odmówił udzielenia Skarżącemu udzielenia kredytu.
3. W wyniku powyższego, Pan C. P. wystąpił przeciwko Bankowi z powództwem do Sądu Okręgowego w Warszawie (sygnatura akt [...]) o zapłatę tytułem odszkodowania za szkody poniesione wskutek naruszenia przez Bank tajemnicy bankowej, polegającej na przekazaniu bez zgody Skarżącego ZBP jego danych osobowych, podanych we wniosku o udzielenie kredytu konsumpcyjnego. Finalnie, wskutek złożenia apelacji przez Pana C. P., Sąd Apelacyjny w W. I Wydział Cywilny (sygnatura akt [...]) w wyroku z dnia [...] listopada 2009 r. oddalił apelację Skarżącego.
4. Natomiast z wyjaśnień złożonych Generalnemu Inspektorowi przez ZBP wynika, że cyt.: „(...) dane osobowe Skarżącego zostały zgłoszone do Systemu Bankowy Rejestr przez P. S.A. z Centralą w W. (...) w dniu [...] marca 2005 r. oraz przez Ba. w W. S.A. (...) w dniu [...] czerwca 2004 r. B. S.A. nie umieścił danych Skarżącego w Systemie Bankowy Rejestr (...)”. Jednak, jak wskazał ZBP, cyt.: „(...) w Systemie BR [Bankowy Rejestr] są gromadzone i przetwarzane wyłącznie informacje wprowadzone przez uczestników Systemu (tj. obecnie tylko banki), którzy podpisali z ZBP Umowy o zasadach uczestnictwa i współpracy w zakresie wymiany informacji w Systemie BR. Z chwilą podpisania Umowy przystępujący Uczestnik jest uprawniony do korzystania z danych gromadzonych w tym systemie, które ZBP udostępnia Uczestnikom Systemu, za pośrednictwem infrastruktury technicznej i organizacyjnej, wydzielonej do obsługi tej bazy.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję administracyjną z dnia 31 października 2012 r. (znak: DOLiS/DEC-1062/12/66598,66601,66604), mocą której odmówił uwzględnienia wniosku w przedmiotowej sprawie.

W dniu [...] listopada 2012 r. (w ustawowym terminie) do Biura GODO wpłynął wniosek Skarżącego o ponowne rozpatrzenie sprawy rozstrzygniętej ww. decyzją. Zdaniem Skarżącego cyt.: „GODO twierdzi, iż przekazanie danych przez B. do ZBP nie nosiło znamion bezprawności, gdyż nastąpiło w oparciu o przesłankę wymienioną w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy (w związku z art. 105 ust. 4 prawa bankowego), a dla legalności tego udostępnienia zgoda skarżącego nie była wymagana. GODO

posiłkuje się przy tym wadliwą interpretacją art. 105a ust. 1 prawa bankowego, który zdaniem GODO uprawnia banki do przekazywania danych instytucjom utworzonym na podstawie art. 105 ust. 4 prawa bankowego celem oceny zdolności kredytowej. (...) GODO winien zrekapitulować stanowisko w tym zakresie mając także na względzie orzecznictwo zawarte w skardze”. W związku powyższym Skarżący wniósł o cyt.: „(...) wydanie decyzji GODO w zakresie usunięcia uchybień (...) usunięcia danych osobowych z bazy danych MIG przy ZBP (...) zabezpieczenia danych w B. i wydanie decyzji ZAKAZUJĄCEJ przekazywania danych z B. do innych podmiotów, ustawowo nieuprawnionym, mając na względzie, iż skarżący nie złożył oświadczenia woli wyrażającego zgodę na przekazywanie danych (...) Decyzja w tym zakresie dotycząca stosunków »przyszłych«, nie jest wykluczona zarówno przez kpa jak i uodo. Wnoszę [Skarżący] o nadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, z uwagi na ważny interes strony jakim jest ochrona prawa do prywatności. (...) Wnoszę [Skarżący] o wydanie odrębnej decyzji nakazującej wykreślenie danych skarżącego z bazy danych MIG i nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności”.

Po powtórny raz rozpatrzeniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonej decyzji Generalnego Inspektora z dnia 31 października 2012 r. (znak: DOLiS/DEC-1062/12/66598,66601,66604) jest prawidłowe.

W pierwszej kolejności ponownie należy wskazać, iż ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwana dalej ustawą, określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1 ustawy). W świetle przepisów powołanego aktu prawnego, przetwarzanie danych osobowych jest uprawnione, gdy spełniona zostanie którakolwiek z przesłanek wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy. Przesłanki te odnoszą się do wszelkich form przetwarzania danych wymienionych w art. 7 pkt 2 ustawy, w tym w szczególności do ich udostępnienia. Są także względem siebie równoprawne, co oznacza, że dla legalności procesu przetwarzania danych wystarczające jest spełnienie jednej z nich. Zgodnie natomiast z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Tym samym, zgodą na przetwarzanie danych, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy, nie jest jedyną przesłanką legalizującą proces przetwarzania danych osobowych.

Aktem prawnym zawierającym szczegółowe regulacje dotyczące procesu przetwarzania danych osobowych klientów banków jest przede wszystkim ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. 2002 r. Nr 72 poz. 665 z późn. zm.), zwana dalej Prawem bankowym.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w pierwszej decyzji, iż ocena legalności przetwarzania danych osobowych Skarżącego przez Bank, a także przez ZBP musi być zatem dokonywana w powiązaniu z przepisami Prawa bankowego.

W zaskarżonej decyzji prawidłowo wskazano, iż w kwestii przetwarzania danych osobowych Skarżącego przez ZBP udostępnionych mu przez Bank, wskazać należy, że ZBP jest instytucją utworzoną na podstawie art. 105 ust. 4 Prawa bankowego, który stanowi, że banki mogą, wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi, utworzyć instytucje do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania: bankom - informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są potrzebne w związku z wykonywaniem czynności bankowych, innym instytucjom

ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów - informacji o wierzytelnościach oraz o obrotach i stanach rachunków bankowych w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń. Zgodnie z art. 105a ust. 1 Prawa bankowego, przetwarzanie przez banki, inne instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów oraz instytucje utworzone na podstawie art. 105 ust. 4 (np. ZBP), informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie dotyczącym osób fizycznych może być wykonywane, z zastrzeżeniem art. 104, 105 i art. 106-106c, w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego. Informacje zawarte w ZBP służyć mają wypełnianiu przez banki jako instytucje zaufania publicznego ich ustawowych obowiązków związanych z koniecznością dokładania szczególnej staranności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa przechowywanych środków pieniężnych, czyli w zakresie ochrony depozytów (art. 50 ust. 2 Prawa bankowego), a także z koniecznością należytego badania zdolności kredytowej, od której istnienia (zgodnie z art. 70 ust. 1 Prawa bankowego), bank uzależnia udzielenie kredytu. Badanie zdolności kredytowej, na którą składa się zdolność do spłaty zobowiązań i wiarygodność kredytowa, jest niezwykle istotnym elementem w działalności banku. Związek Banków Polskich został utworzony właśnie w celu zmniejszenia dla banków i instytucji kredytowych ryzyka udzielania trudnych kredytów, przyspieszenia i uproszczenia procedur kredytowych, wspomagania decyzji banków dotyczących udzielania kredytu.

Podkreślenia wymaga, iż z materiału dowodowego zebranego w niniejszym postępowaniu wynika, że ZBP aktualnie przetwarza dane osobowe Skarżącego udostępnione mu jedynie przez P. S.A. oraz Ba. w Warszawie S.A. B. S.A. zwrócił się do ZBP jedynie w celu uzyskania informacji o historii kredytowej Skarżącego.

W związku z powyższym po raz kolejny należy zaakcentować, że przekazanie danych osobowych przez Bank do ZBP nastąpiło w oparciu o przesłankę wymienioną w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy (w związku z art. 105 ust. 4 Prawa bankowego), a dla legalności tego udostępnienia (na mocy art. 105 ust. 4 Prawa bankowego) zgoda Skarżącego nie była wymagana. Należy podkreślić, że w analizowanej sprawie zgoda Skarżącego byłaby wymagana jedynie do przetwarzania przez ZBP jego danych osobowych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z Bankiem w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego (art. 105a ust. 2 Prawa bankowego). Jednak z materiału dowodowego zebranego w sprawie wynika, że pomiędzy Skarżącym a Bankiem nie doszło do zawarcia umowy o udzieleniu kredytu konsumpcyjnego, o który wnioskował Skarżący.

Odnosząc się do żądania Skarżącego wskazanego w piśmie z dnia [...] kwietnia 2012 r. w zakresie cyt.: „(...) przeprowadzenia kontroli (...)”, należy wskazać, iż zgodnie z art. 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), postępowanie administracyjne wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu. Organ ochrony danych osobowych poprzez postępowanie administracyjne przeprowadził kontrolę, celem której było ustalenie czy doszło do naruszeń w związku z przetwarzaniem danych osobowych Skarżącego. Jednocześnie należy wskazać, że kontrola przetwarzania danych osobowych w siedzibie danego podmiotu, przeprowadzana przez inspektorów Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, może zostać wszczęta jedynie z urzędu, a nie na wniosek. Ponadto z zebranego w toku prowadzenia niniejszego postępowania materiału dowodowego wynika, że udostępnienie danych osobowych Skarżącego odbyło się z uwzględnieniem zasad ochrony danych osobowych.

Tytułem uzupełnienia nadmienić należy, że w wniosek Skarżącego o cyt.: „(...) wydanie odrębnej decyzji nakazującej wykreślenie danych skarżącego z bazy danych MIG i nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności” nie może być uwzględniony w niniejszej sprawie. Na tym etapie

przedmiotowego postępowania (tj. po rozstrzygnięciu sprawy decyzją administracyjną) rozszerzenie jego zakresu przedmiotowego i podmiotowego jest niedopuszczalne. Respektując zasadę dwuinstancyjności postępowania administracyjnego, na skutek wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zobligowany jest do ponownego rozpatrzenia tej samej (zarówno w aspekcie podmiotowym, jak i przedmiotowym) sprawy, która była przedmiotem jego rozpoznania w ramach postępowania w pierwszej instancji. W związku z tym organ nie ma możliwości na tym etapie rozdzielenia postępowania i wydania odrębnej decyzji. Również w literaturze przedmiotu podkreśla się, że cyt.: „(...) zakres rozstrzygnięcia sprawy administracyjnej decyzją odwoławczą wyznaczony jest zakresem rozstrzygnięcia sprawy decyzją organu I instancji. Organ odwoławczy nie może zmieniać rodzaju sprawy, a zatem w postępowaniu odwoławczym może być rozpoznana i rozstrzygnięta wyłącznie tożsama pod względem podmiotowym i przedmiotowym sprawa (...)” (B. Adamiak, J. Borkowski: Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz., 7 wydanie, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2005, s. 599 i nast.) . Rozszerzenie zakresu podmiotowego lub przedmiotowego sprawy na etapie postępowania zainicjowanego wnioskiem o jej ponowne rozpatrzenie oznaczałoby naruszenie zasady dwuinstancyjności rozpoznania i rozstrzygnięcia tożsamej sprawy, co stanowiłoby z kolei istotne naruszenie prawa w rozumieniu art. 156 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), zwanej dalej Kpa.

Podsumowując Generalny Inspektor wskazuje, iż organ administracji publicznej wydaje decyzję administracyjną w oparciu o stan faktyczny i prawny istniejący w dacie wydawania decyzji. Nie jest zatem możliwe wydanie przez organ decyzji administracyjnej „na przyszłość” i obejmującej w swej treści nieograniczony krąg podmiotów. Ponadto zakres niniejszego postępowania dotyczył jedynie zbadania legalności przetwarzania danych osobowych Skarżącego w odniesieniu do Banku i ZBP.

Po dokonaniu ponownej analizy materiału dowodowego zebranego w sprawie oraz w tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w decyzji administracyjnej z dnia 31 października 2012 r. (znak: DOLiS/DEC-1062/12/66598/66601,66604).

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych i w zw. z art. 13 § 2, art. 53 § 1 i art. 54 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro GIODO, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).